

Turvetuotantoalueiden monitavoitteista ennallistamista

Suomen Riistanhoito-Säätiö
Antti Saarenmaa

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Suomen Riistanhoito-Säätiö

- Perustettu 1942
- Jakaa vuosittaisia stipendejä ja julkaisee Suomen Riista – julkaisua
- Kerää varoja kosteikkojen ja muiden elinympäristöjen ennallistamiseksi
- Hallituksessa riista-alan instituutioiden edustajia
- Laajentaa ennallistamistoimintaansa
- Tavoitteena profiloitua erityisesti riista- ja monimuotoisuuskosteikkojen kunnostajana

<https://www.riistasaatio.fi/>

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Säätiö ennallistamistoimien toteuttajana ja rahoittajana

- Metsästysmyönteinen toimija
- Suunnittelu, konetyöt ja työmaajohto rahoitetaan säätiön omilla varoilla ja (esim. POPKAt) ulkopuolisella rahoituksella
- Avainasemassa maanomistajan myönteinen suhtautuminen riista- ja monimuotoisuuslähtöiseen ennallistamiseen

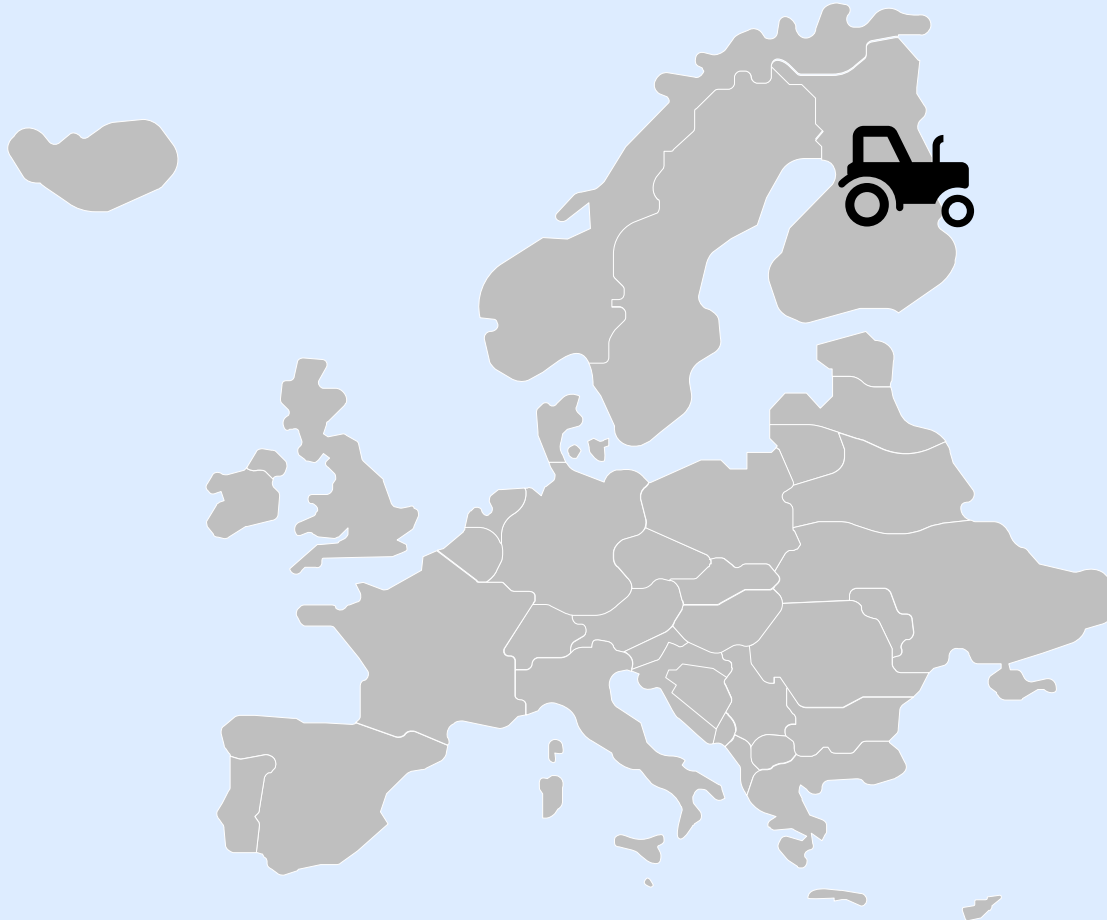

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun turvetuotantoalueiden ennallistaminen 2024-2026 - POPKA ja POPKA 2

- 8 turvetuotantoaluetta kunnostetaan monimuotoisiksi kosteikkoalueiksi ja soiksi
- EU:n osarahoittama hanke
- Osan kosteikkosuunnitelmista ovat laatineet SOTKA-kosteikot, osan yksittäiset urakoitsijat
- Maanomistajissa yksityisiä ja yrityksiä
- Sitoutuvat 10 vuodeksi hankkeen päättymisen jälkeen säilyttämään alueen ennallistetussa tilassa
- Vesilinnustus sallittu kohtuullisissa määrissä maanomistajan toiveiden mukaan
- 125 hehtaaria uutta avovesi- ja kosteikkoaluetta

<https://www.riistasaatio.fi/jtf-hankesivusto/>

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Turvetuotantoalueista monitavoitteisiksi kosteikkoalueiksi?

Tavoitteet

1. Ilmastonmuutoksen torjunta
2. Luonnon monimuotoisuuden tukeminen
3. Vedenlaadun parantaminen

1. Turpeennoston vuoksi happea pääsee maaperään ja nopeuttaa hajoamista. Maaperään varastoitunut hiili vapautuu ilmakehään. Vettäminen pysäyttää tai hidastaa prosessia.
2. Lukuisat kosteikko- ja suolajit ovat vähentyneet viime vuosikymmeninä. Yksi tunnistettu ja merkittävä syy tähän on sopivien elinympäristöjen puute. Näiden elinympäristöjen palauttaminen avaa pullonkaulaa jonka elinympäristöjen puute aiheuttaa.
3. Metsätalouden ja maatalouden kuivatusalueet kuormittavat vesiä ravinteilla ja kiintoaineilla, mikä on johtanut rehevöitymiseen. Veden ohjaaminen entisille turvetuotantoalueille rakennettujen kosteikkojen kautta auttaa parantamaan veden laatua tehokkaasti.

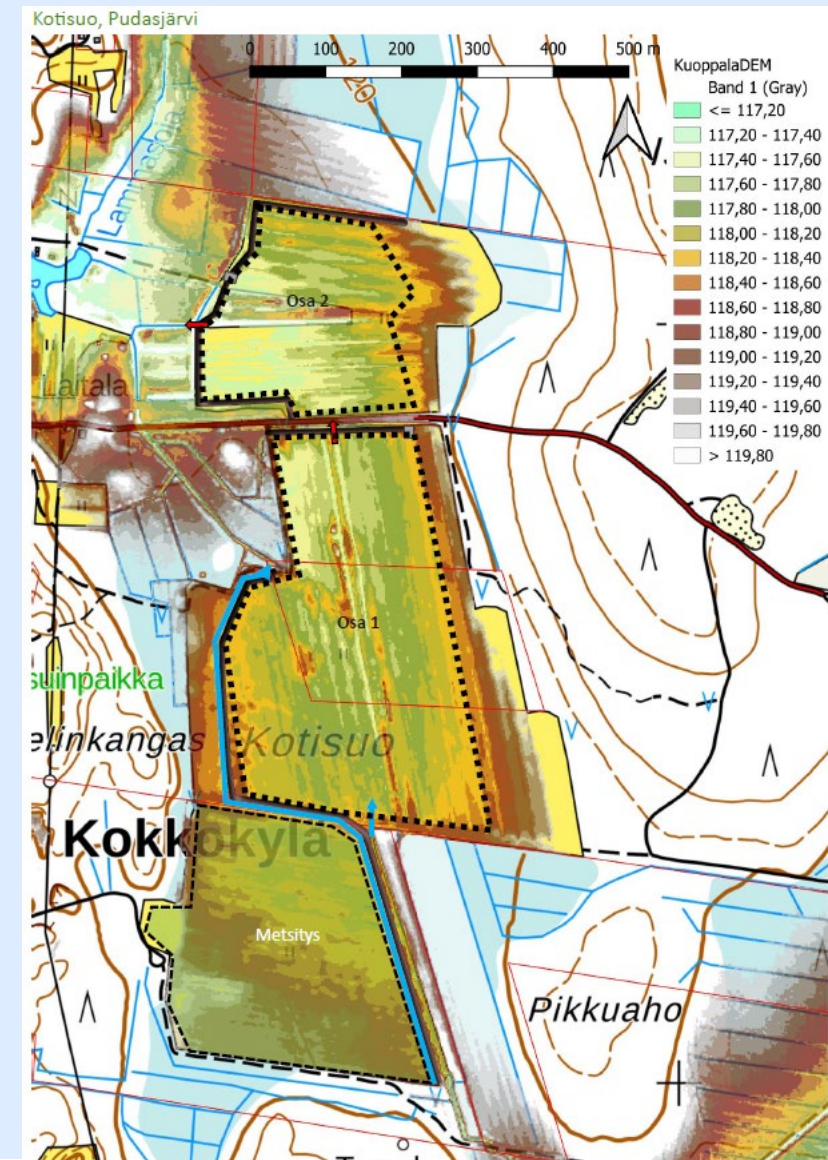
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Ennallistamishankkeet – perustietoja 1/2

- Turveala upotetaan veden alle nostamalla vedenpintaa patojen avulla. Vettäminen estää hiilidioksidipäästöt
- Vedenpinnan yläpuolelle nostetaan pesimäsaarekkeitä, jotta vesilinnuille saadaan luotua sopivaa elinympäristöä
- Vedenpinta pidetään riittävän matalana, jotta alue toimii erityisesti puolisukeltaajille

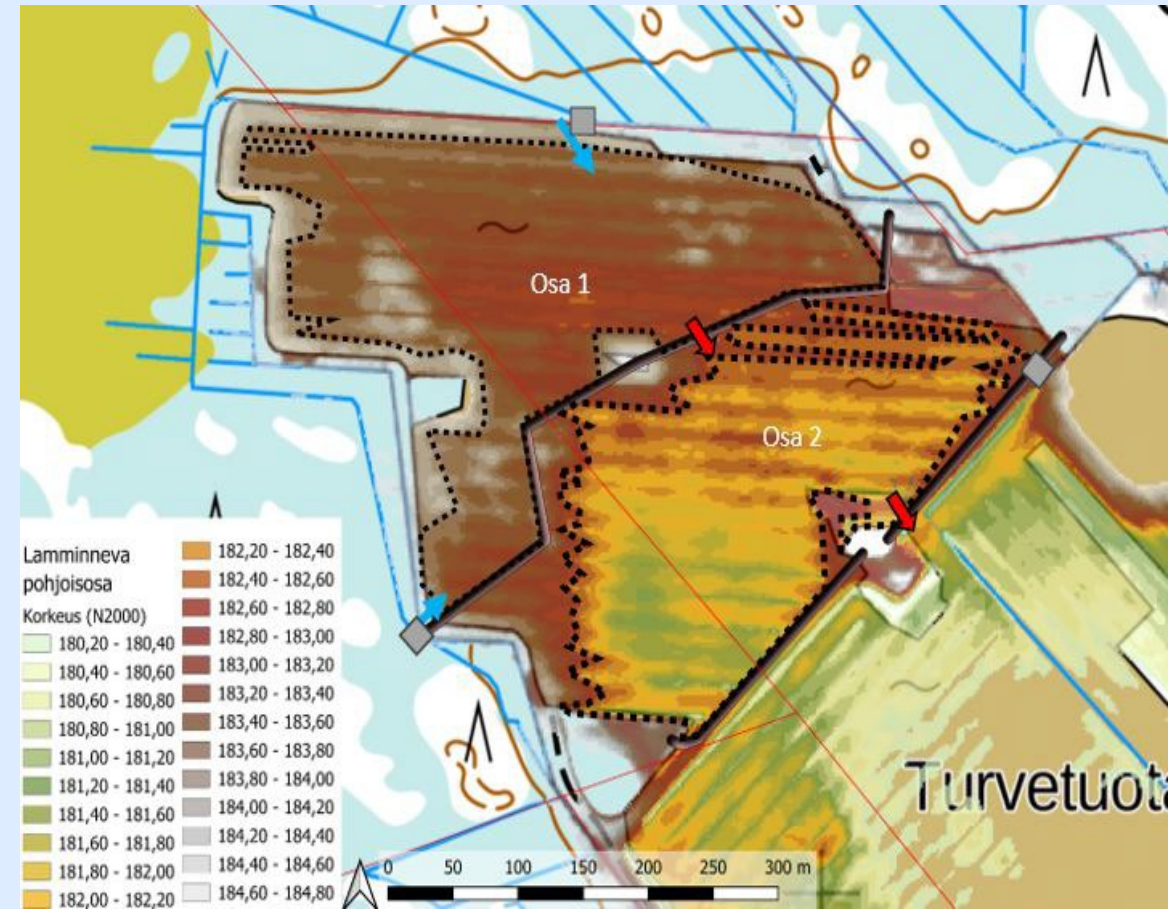
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Ennallistamishankkeet – perustietoja 2/2

- Kunnostetuille alueille luodaan mahdollisuus jäljitellä kausikosteikkomaista dynamiikkaa säätöpadoilla
- Alueita ei kuitenkaan kuivateta täysin
- Patorakenteet pyritään suunnittelemaan niin että loivaa penkkaa riittää
- Vettä pyritään ohjaamaan eristysojista kosteikoille, ja kuljettamaan alueiden läpi mahd. pitkälti
- Paikalliset toimijat (erityisesti metsästysseurat avainasemassa hoitotoimissa)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Ennallistamishankkeiden vaikutusalueita

- Uusien kosteikkoalueiden valuma-alueet ovat monikymmenkertaisia ennallistettuun pinta-alaan nähden. **Kosteikkojen läpi kulkeutuu vettä tuhansien hehtaarien valuma-alueilta.**
- **Kunnostukset hyödyntävät kaikkia alapuolisia vesistöjä ja lopulta myös itämertamme.**
- Suuri osa euroopan vesilinnuista pesii Suomessa ja kulkee muuttoreitillään pitkin läntistä eurooppaa jopa Pohjois-Afrikkaan asti. **Meillä tehdyt elinympäristötyöt vaikuttavat euroopanlaajuisesti!**

Kiitos!

